

NAINEN DAALIAMANIAN TAKANA

Romanttinen 'Café Au Lait' on huippusuosittu lajike myös Floret'n kukkatilalla.

Daaliat ovat jälleen muotia! Uuden kukkahurmoksen supertähti löytyy pieneltä leikkokukkatilalta Yhdysvalloista.

TEKSTI Anna Varakas KUVAT Chris Benzakein

Yhdysvaltalainen leikkokukkaviljelijä Erin Benzakein on Floret Flower Farmin perustaja. Hänellä on sylissään ämpärissä persikansävyinen lajike 'Linda's Baby'.

Miten intohimo daalioihin syntyy? Vaikkapa niin arkisesti, että saa juurakoita lahjaksi toiselta puutarhurilta. Näin kävi yhdysvaltalaiselle **Erin Benzakeinille**, kun tuttu kukkaviljelijä antoi hänelle ison kasan harmaaruskeita daalian juurakoita. Aluksi Erin ei tiennyt niistä juuri muuta kuin, että hänellä oli tapana ihailla kukkaloistoa lahjoittajan puutarhassa.

Erin tarjoutui vastapalveluksena joko maksamaan lahjastaan tai auttamaan puutarhan kitkemisessä. Mutta viljelijällä oli vain yksi toive. Hän toivoi, että Erin jakaisi satoa eteenpäin uusille harrastajille.

Ja niin hän on tehnyt.

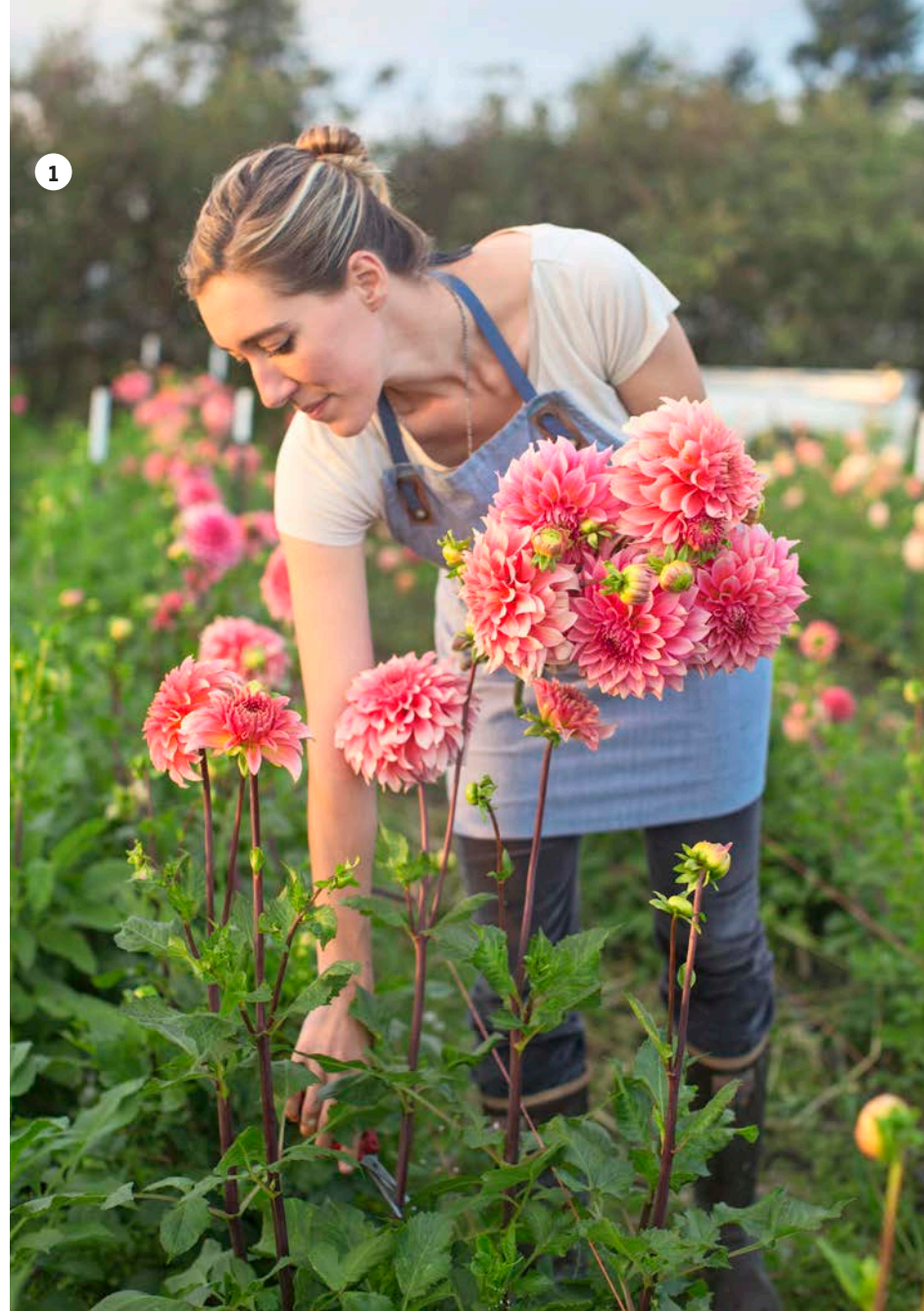
ERIN BENZAKEIN, 40, viljelee leikkokukkia luonnonmukaisesti *Floret Flower Farm* -nimisellä perhetilalla. Se sijaitsee Washington osavaltion luoteisosassa, hedelmällisessä Skagit Valleyssä. Tilalla kasvaa kaksisataa erilaista leikkokukkalajia ja huimat 2 500 erilaista lajiketta.

Kukkien viljely sai alkunsa alun perin harrastuksesta, kun Erin kaksikymmentä vuotta sitten kylvi isosoaitinsa muistoksi kaksi pitkää riviä hajuherneitä. Viljelykset laajenivat vuosi vuodelta: ensin kukat valtasivat kasvimaan ja hedelmätarhan, ja sen jälkeen Erinin puoliso **Chris Benzakein** rakensi vaimolleen kasvihuoneen toisensa perään. Nyt Erin viljelee leikkokukkia ammatikseen jo viidettätoista vuotta. Tilan viljelypinta-ala on kasvanut kahdesta hajuhernerivistä kymmenen hehtaarin kokoiseksi.

Erinistä on samaan aikaan kehittynyt uuden, ympäristövaikutuksista tietoisin leikkokukkaviljelyn keulakuva Yhdysvalloissa. *New York Times* nimesi hänet vuonna 2017 leikkokukkamarkkinoita mullistavan liikkeen superstaraksi. Myös amerikkalaisjulkis **Martha Stewart** kertoo blogissaan tekevänsä puutarhaansa hankintansa juuri Eriniltä.

Erin tunnetaan erityisesti daalioista. Syy siihen löytynee sosiaalisesta mediasta.

ERIN BENZAKEININ FLORET'N kukkatilalla on yli puoli miljoonaa seuraajaa Instagramissa. Hän jakaa tilillä avokätisesti tilansa kuulumisia. Kun hän esimerkiksi päivittää kuvan itsestään valtavan 'Cafe au Lait' -kimpun kanssa, niin 22 000 ihastunutta seuraajaa painaa sydäntä. Vertailun vuoksi brittiläisellä kukkajulkiksella **Sarah Ravenillä** on Instagramissa kokonaisuudessaan vain runsaat 50 000 seuraajaa.

1

2

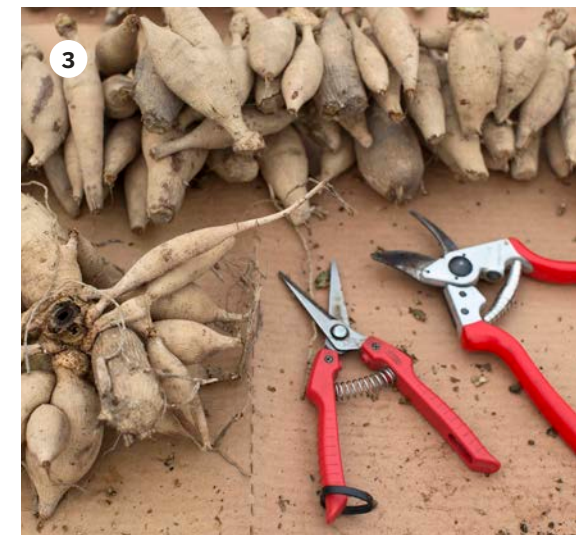
1
Erin korjaa daaliasatao kukkien ollessa noin kolme neljäsosaa avautuneita. Valmiina poimittavaksi on upea, lohenpunainen 'Kenora Lisa'.

2
Isokokoinen 'Ottos Thrill' on näyttävä.

3
Floret'n blogista löydät paljon tietoa (englanniksi) daalioiden kasvatuksesta.

4
'Sherwood's Peach' -lajiketta ja muita "lautasdaalioita" kannattaa kasvatata tuulensuojassa, esimerkiksi kasvihuoneessa.

Floret Flower Farm sai alkunsa Erinin harrastuksesta.

3

4

Tilalla kasvatetaan satoja erilaisia daalialajikkeita. Kuvassa syötävän suloinen, aprikoosin sävyinen 'Crichton Honey Floret'.

Floret'n kukkatila on maineeltaan suuri mutta kooltaan pieni, vain kymmenen hehtaaria.

FLORET'N PELLOILLA KASVOI viime vuonna lähes 800 eri daalialajiketta, yhteensä 18 000 tainta. Kerran lahjaksi saadusta juurakkokasasta on kasvanut jotain paljon suurempaa kuin mistä Erin koskaan haaveili.

– Jos olen daalioista jotain oppinut, niin ainakin sen, että kun niihin kerran rakastuu, ei siltä tieltä ole paluuta, kirjoittaa Erin sähköpostitse *Viherpihalle*.

Eriniä kiinnostivat aluksi lajikkeet, jotka kävivät hyvin kaupaksi ruokakaupoissa ja jotka kestivät pitkään.

– Keskityin pallonmuotoisiin, kirkkaanvärisiin lajikkeisiin. Ne sietivät vaativia kasvuolosuhteita ja säilyivät pitkään maljakossa.

MUTTA SITTEEN ERIN KIINNOSTUI kukka-asetelmien tekemisestä. Tavanomaisten lajikkeiden sijaan hän halusi asetelmissaan käyttää daalioita, jotka olivat epätavallisen muotoisia ja väreiltään harvemmin nähtyjä. Häntä kiinnostivat esimerkiksi puuterin ("blush"), samppanjan, persikan ("smoky peach") ja vadelman ("muddy raspberry") sävyiset daaliat. Niitä oli kuitenkin heikosti saatavilla.

– Sen jälkeen, kun olin viljellyt daalioita ammattimaisesti yli kymmenen vuotta, olin jatkuvasti pettynyt halutuimpien sävyjen puuttumiseen. Niinpä päätin ryhtyä jalostamaan niitä itse, jotta voisin paikata puutteen. Tutkimus on toimintamme ytimessä, ja teemme valtavasti kokeilua, jotta löydämme lajikkeita, joissa on juuri oikeat ominaisuudet, kuten hyvä tuoksu, riittävä varrenpituus ja kaunis kukka, Erin kirjoittaa.

– Olen todella innoissani siitä, että voin tarjota floristeille sellaisia värejä ja muotoja kuin he haluavat.

Viime vuonna Erin esitteli Instagramissa ensimmäiset jalostamansa daaliat. Hän päivitti tililleen kuvan, jossa koreili vaalean lautaseinän edessä, kolmella päällekkäisellä hyllyllä 27 erilaista daaliakimppua kirkkaissa lasimaljakoissa. Hänen seuraajansa Instagramissa olivat haltioissaan.

Täysi auton lavallinen vasta korjattuja daalioita on komea näky. Sateenkaareksi järjestetyt eriväriset daaliat ovat Erinille tyypillistä rentoa kukkavuostoa.

SEURAAVAKSI ERIN HALUAA jakaa kaiken oppimansa. Häneltä ilmestyy ensi keväänä daaliakirja, jonka inspiraation lähde löytyy omasta daaliakokoelmasta.

– Minusta on vuosien varrella tullut innokas daalioiden keräilijä. Minulla on nyt valtava kokoelma leikkokukiksi ja asetelmiin soveltuvia suosikkilajikkeitani. Samalla jatkan uusien aarteiden metsästystä.

Uudessa kirjassaan Erin kertoo, miten daalioita kasvatetaan, korjataan ja käytetään kukka-asetelmissä. Hän haluaa myös tehdä paremmin selkoa niiden väri- ja muotokirjosta. Esimakuna tulevasta hän luettelee seitsemäntoista lajiketta, joita ilman hän ei omien sanojensa mukaan voisi elää: 'Papageno', 'Myrtle's Brandy', 'Lark's Ebbe', 'Cupcake', 'Mystique', 'Café au Lait', 'Castle Drive', 'Maya', 'Peaches N' Cream', 'Appleblossom', 'Small World', 'Sandia Brocade', 'Sandia Pouffe', 'Valley Tawny', 'Skipley's Spot of Gold', 'Platinum Blonde' ja 'April Heather'.

Lista herättäneee suurta innostusta daalioiden harrastajissa. Tulevassa kirjassa niitä on luvassa satoja lisää. Daaliamania on täällä, taas.

Lähteitä: @floreflower, Cut Flower Garden, Erin Benzakein & Julie Chai, 2017, Dahlias, Naomi Slade, 2018, New York Times, 20.3.2017, Tammen suuri puutarhakirja, 1998

Daaliat ovat muotia

DAALIAT OVAT ALUN PERIN kotoisin Meksikosta. Ne rantautuivat Eurooppaan vuonna 1789, kun Meksiko Cityn kasvitieteellisen puutarhan johtaja lähetti niitä Madridin kuninkaallisen puutarhan johtajalle. Suurta yleisöä daaliat ihastuttivat ensi kerran Lontoossa pidetyssä maailmannäyttelyssä vuonna 1851.

Maailmannäyttelyn jälkeen lajikkeiden jalostus kiihtyi. Esimerkiksi kevytkukkaset kaulusdaaliat saivat alkunsa Ranskassa ja pyöreän pulleakukkaiset pompondaaliat Saksassa – niiden hauska nimi on peräisin ranskalaisten merimiesten tupsuhatuista. Hapsottavien kaktusdaalioiden ilmestyminen markkinoille oli valtava menestys, ja hollantilaisten ja saksalaisten jalostamat pionidaaliat viitoittivat tietä koristedaaliolle. Niistä jalostettiin yhä suurikukkaisempia lajikkeita.

1900-luvun alussa jalostajien lähes pakkomielleisesti kehittämät täydellisyyttä hipovat, räikeät daaliat poistuivat muodista ja daaliainnostus hiipui. Kunnes viime vuosisadan loppupuolella puutarhatrendit muuttivat jälleen suuntaansa ja epämuodollisen rento tyyli valloitti puutarhat. Markkinoille ilmestyi erityisesti leikkokukaksi jalostettuja lajikkeita.

Erin kasvattaa ulkomuodoltaan harvinaisia lajikkeita. Olalla tuore daaliakimppu 'Kenora Lisa' ja 'Crichton Honey'.

”Jatkan uusien daalia-aarteiden metsästystä.”